

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra 1 kor Egy hóra 1 kor. 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50.		Főszerkesztő: Dr. NEGEDÉS LORÁNT. Kiadók és lapnyelők: HOFFMANN és KRONEVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECEN, Piac-utca 48. szám.
---	--	--	---

Gör. kat. püspökség — Debreczenben

Debrecen, október 23.

Vannak, akiknek nem igen tetszik, hogy mi más egyházkerületek, vagy azok egyházainak ügyeivel is foglalkozunk néha.

Nagyon sajnáljuk, de ezt az álláspontot nem fogadhatjuk el. Mi a nyilvánosság számára dolgozunk, tehát nemcsak jogunk, de kötelességünk is az, hogy bizonyos közérdekű dolgokat nyilvános megbeszélés tárgyává tegyünk. Ez indít bennünket most is arra, hogy ismét Debrecennel foglalkozunk. Ezuttal azonban csak a várossal s nem a ref. egyházzal. Hisz lehetetlenségnek is tartjuk, hogy a görög-katolikus püspökség Debreczenben való felállításának szerencsétlen gondolatában ref. egyházi ember is vétkez. — Valójában azonban még sem tudjuk megérteni, hogy hogyan születhetett meg ez a határozat. A napilapok szerint ugyanis a debreceni városi közgyűlés az elmúlt hóban elhatározta, hogy felir a kultuszminiszterhez és arra kéri, hogy abban az esetben, ha a püspökség Hajdudorogon fel nem állítható, tárgyaljon Debrecen városával, amely a legnagyobb anyagi áldozatokra is kész.

Ez a határozat; és nekünk megdöbbenve kell ennél a végzetes tervnél megállani. Hogyan, hát csakugyan átgondolta az a tulajdonképpen reformátusokból és református emberek vezetése alatt álló közgyűlés, hogy mit is akar voltaképpen? Hogy micsoda végzetes veszedelmet rejt magában ennek a fontos tervnek a megvalósítása? Vagy talán megint a „felekezeti türelem” jelszavának hamis magyarázata kábitotta el a debrecenieket, avagy az egyházakkal való nemtörődomség és a rövidlátó, erejét tulbecsülő elbizakodottság? Akármelyik is, annyi bizonyos, hogy annak a püspökségnek felállítására a büszke és hajdan puritán „kalvinista Róma” megrendülésének kezdetét jelentené. Hisz már egyszer megirtuk, minő hatalmas létért való küzdelem fog majd kifejlődni Debreczenben, hogy ha az állami egyetemen néhány klerikális, vagy atheista szellemű, nagy képzettségű és országos híri nagy egyéniség fog tanítani és megkezdődik majd ugyanekkor a szellemnek térfoglalása az ifjuság körében is. És mi lesz, ha majd odatelepszik gör. kat. püspökség is, a maga fényes udartartásával, kanonokjaival, papságával és olytatni fogja a munkát ott, ahol azt — Wolafka elhagyta? Láttuk ugy-e, hogy egy ember, egy nagyszabású egyéniség mire képes!

Vajon mi lesz, ha majd egyetem és püspökség összefogva közös támadást intéznek a reformátusság ellen, az emberek egy része pedig, mint mindig, első sorban is oda fog fordulni, ahol a hatalom, fény és pénz van? S aki megfigyelte, hogy milyen erőteljesül viselkedik néha egy-egy ref. város tanácsa az ugyanabban a városban levő piarista, jezsuita stb. renddel szemben, az mindjárt el fogja találni, hogy lassanként ki lesz a nagyobb ur Debreczenben legalább külsőleg: a református-e, vagy a görög kath. püspök? Hát csak játszásként szép játékaikat a debreceniek.

De ne feledjék, hogy, hogy a gör. katolikusok után igen könnyen már a — jezsuiták következhetnek! Hisz már is ott ólálkodnak! Mert a gör. katolikusok most csak a felderítő és preparáló munkát végzik. Majd eljön aztán az ideje annak is, hogy befolyásra, hatalomra is szert tesznek s ha aztán a hatalom már meg van, Debrecen is megdől s „rabigába görbed.”

Végül pedig még egyet. Valóban, már annyiszor láttuk, hogy mennyire „türelmes”, milyen végtelenül „szabadelvű” Debrecen városa. Ugyan szünjenek már meg ennek a félig öngyilkosságot jelentő álliberáizmusnak a kultuszával s mutassák már egyszer valamiben meg azt is, hogy csakugyan épen

VIZHATLAN LODEN KALAPOK FEKETÉNÉL.

Malvin

Irta: Walter Géza.

Volt egyszer egy Malvin nevű, nagyon szép, király-utcai boltileány, akinek nagyon tisztességes hajadonnak kellett lennie, mert a rá tartós királykisasszonyánál is számíthatóbb, rögzősebb és kijózanítóbb volt a szép Malvin alkibiggyesztése, királykisasszonyibb a Malvin testtartása.

A fűszeresség s a fodorított-hajú borbélylegény hiába illegették magukat, Malvin ilyenkor fintorgatta orrocskáját a fahéj-illaton s a vazelin-szagon.

Malvin nem a kisleányok szőkehajú herceget várta, hanem a legendás zöld-disznót, valamely gazdag pasas képében, aki kiszabadítja a király-utcai pipere, díszmű- és játék-áru-kereskedésből, ami nagyon ordenáré egy hely és höpp, elviszi oda, ahol nagyon finor halk muzsika mellett mozognak az emberek mindig seelymesen, illatosan; ahol egy szemvillanás a szenvedély és minden csupa finomság, csupa halk álmodozás és . . . mindezt elképzelné Malvinnak nagyon jól esett.

Egyszer aztán beült a Malvin szerencséje, a Malvin zöld-disznója egy krajcáros lap képében, amely Malvin nevére küldetett s amelyben piros ceruzával körülhuzva ez állott:

„Halló! Kopott és hamis kékróka mufos Maga, akit tegnap titkon az Örömvölgy-utcába kísértem, nem lenne egy agg. de gáláns méltóságos kezes báránya? Méltóságos ur titkárja vagyok, doktor. Diszkrét megbi-

zatásomnak eleget teendő, találgás levelem átvételét kérem „Bárómilliomos” ielige alatt a kiadóban”.

Mindez, a bárómilliomos, és a titkár Malvinnak szólott, Malvinnak, aki imádkozta az előkelő világot a király-utcai pipere-bolt pultja mellől.

Átvette a levelet, egész éjjel ondolálta a haját és másnap délben e' ment az Aphrodite-moziba, a találgára.

A titkár ur pedig cvikkeres volt, szőke is, doktor is és nem volt paicsuli szaga, sem fűszerillata.

Mindez roppantul tetszett Malvinnak, mert neki szólott. Előkelően beszélt, raccsolt, mint egy ma már csak műkedvelő-alakította mágnáskölyök és nagyuri pártfogásáról biztosította Malvint, aki szerencsés csínál, hogy ha a milliomos öreg csirkefogó metresze lesz.

A titkár ur nagyon szépen beszélt, mint ama párisi orvos a „Háremek hölgyei”-ben, amit Malvin sülde leánykorában olvasott egy Rombach-utcai kölcsönkönyvtárban.

— Puhán bélelt budoáriában karaván-leájához párisi bonbont torkoskodik . . . Ah, a kék szalon . . . Az öreg báró jó bőr, milliomos bőr, akit cserzeni lehet. Malvin, maga még lehet valaki és ez tölem is függ.

A titkár ur finom volt és tapintatos, amikor gyengéden érintette, hogy minden tőle függ. Az okos Malvin megértette és a jobb jövő érdekében elment vele a „Vénusz-barlang” pince-kabarethe, honnan az éjszakai kvartélyra felkerült a földszint eldugott galambducainak egyikébe . . .

Másnap délután Malvin fátyolt kötött és nekiindult felkeresni a megadott cím nyomán a milliomosbáró Singert, az apróhirdető kis öreget.

És szegény Malvin egy fogorvos rendelőszobájába nyitott, hiszterikus sirású, dagadt képi asszonyok közé, akik azt mondták, hogy Singer urra várni kell, mert Singer ur nagyon pedáns a fogkezelésben, de ami igaz, az igaz, fájdalom nélkül huz fogat.

Malvinnak vad keserűség riszálta a torkát. Hazament a király-utcai pipere-, díszmű- és játékaru-kereskedésbe, csöndesen, mintha temetésről jönne és semmit sem értene, éppenséggel semmit.

A nagy Malvin ettől kezdve olvan csöndes lett, mint egy veréstől féltő kis cseléd. — Hidegen, összevont szemöldökkel, rosszul feszülten járt, keztyűtlen kézzel, hogy a hideg lékre csipte az ujjait. Szépen köszönt, ugy, amint illik, a kuncsaftoknak s alkudozott. — Otthon pedig nem olvasott újságregényeket többé. Észre sem vették, hogy a szép Malvin megszűnt létezni.

Nem lett egy árnyalattal halványabb akkor sem, amikor egyizben bevásárolván, a közeli divatüzlet pultja mögött a méltóságos ur titkárjának szonoris hangja fütötte meg fülét.

A titkár ur finom volt most is, mint mai-sonegéd, Mosolygott és fogai között egy pajkos ligeti jambó-nótát füttyörészett, ami facérkodása alatt hallott valamikor a „Vénusz-barlang” pince-kabaretiében.

olyan komolysággal és elszántsággal káiv-nisták is akarnak maradni! Mert ne feledjük, hogy Debrecen csak addig lesz a történelmi Debrecen, amíg „kálvinista Rómá”-nak meg tud maradni! S mihelyt ezt a nagyszerű bélyeget elveszti, nem lesz egyéb, mint egy szürke, nagy, alföldi város, amelynél csak a külső technikai kulturát tekintve. Arad, Nagyvárad, Temesvár, Pécs már sokkal előbbre vannak.

Az ilyen megjegyzésekre azonban a debreceniek rendszeresen azt szokták mondani, hogy hagyjuk csak mi őket, ők elég erőseknek érzik magukat. Nos jól van, elhiszük. De maga az a tény, hogy ez a határozat létrejött, már nem nagy gyengeség jele? És ha csak „jóhiszeműleg”, „városfejlesztés szempontjából” történt, vajjon mindez nem a ref. tudatos és előrelátó egyházpolitika hiányát jelenti-e egyúttal?

Álljunk meg a telekvásárlás utján

Aki figyelemmel kíséri törvényhatósági bizottsági közgyűléseinket, bizonyára elcsodálkozik azon a tömeg-ingatlanon, melyet a közgyűlés megvásárol, leginkább utcanyitások céljaira.

Ezen vásárlás aztán azt eredményezte, hogy azok, akiknek azelőtt eszük ágában sem volt telkükön az építkezés, építési engedélyért folyamodnak a városhoz s ha a városi tanács a szabályozás keretében nem engedi meg az építkezést, akkor nyomban felajánlják házastelküket a városnak megvételre és a város a legtöbb esetben, megengedjük kényszerűségből drága pénzen megveszi hol a nagyobb, hol a kisebb telkeket, legtöbbször utcanyitás céljából, vagy azon esetekben, mikor az eladók mérhetetlen követeléseit nem tudja kielégíteni, — kisajátítási eljárást kér a telkekre.

Ennek aztán az lett a következménye, hogy a városnak igen sok házastelke van a város egyik határától a másikig. Hogy azonban a legtöbb házastelkek helyén mikor nyílnak meg azok az utcák, amelyek a forgalom és közlekedés lebonyolítására szükségesek — azt senki sem tudja, mert ehhez nagyon sok pénz kell, míg a homlokzatot nyelő háztulaidonosok nem nagyon szívesen járulnak az utcák nyitására költségeihez.

A megvett házak nagyrésze pedig, a befektetett összeg kamatát nem hozza meg, mert a város legtöbb megvett házáat megtépdeste az idő és folytonos tatarozásra szorulnak. És ez a költség az idő haladtával a romlandóság örök törvénye szerint mindig nagyobb lesz.

Végzetes hiba volt ez a minden rendszer nélkül történt és még mindig felszinen levő telekvásárlás. Nincs a világon olyan városa, amelyet ily módon rendeznének. A helyes városrendezési és szabályozási politikát mindennél is hajtatják végre, hogy a szabályozandó város körzetekre, vagy vonalakra osztják fel és előbb a város szívéét szabályozzák és csak azután a várostest mellékreszeit, de ezt is csak akkor, ha ezen célra van pénz a városnak, úgy, hogy nem kénytelen ezen beláthatatlan időre szóló szabályozást különböző nagy és függőkölcsönökből végrehajtani. Nálunk azonban egyes élelmes emberek, amint a város szabályozásának térképéhez jutottak, nyomban igyekeztek felajánlani házastelküket, ingatlanait a városnak, amelyeknek megvételét a legtöbb esetben a mérnöki hivatal javasolta és ennek következtében a nem mindig alaposan értesült közgyűlés ezeket drága pénzen megvette és ezzel a városnak, ha nem is holt, de haldokló tőkét szerzett.

Most is egy sereg ajánlat kerül a közgyűlés elbírálása alá és nem lehetetlen, hogy rövid idő múlva a városnak minden utcáján

lesz háza és mérsékelt, vagy éppen semmit sem jövedelmező ingatlana. És fizetni fogjuk ezen derűre-borura megszerzett, ötletszerűen megvett ingatlanokat drága kölcsönpénzből, éppen akkor, midőn a pénzügyi viszonyok a legrosszabbak. Ezek az áldozatok azonban ellenértéket nyernének, ha a szabályozási tervek végre is hajtatnának, ezekhez azonban idő és pénz kell, addig pedig míg az idő betelik és olcsó pénz meglesz, a megszerzett ingatlanok fenntartása állandó terhe lesz a városnak.

Miután pedig pénzünk nincs és a szabályozás is elodázást nyert, éppen ideje volna felhagyni a telekvásárlásokkal. Az ingatlanok értéke a közel multban elérte a maximális határt, a jelenben már esnek az értékek és a közel jövőben — ha a pénzválság tovább tart — még nagyobb esés fog bekövetkezni. Várjon tehát a város és ha majd tőkée lesz, vagy ha olcsóbbak lesznek a házastelkek, akkor vásároljon alkalmas és feltétlenül szükséges telkeket, hacsak azt nem akarja, hogy jövedelmezőtlen ingatlanokat halmozzon össze. Mert hogy például a Nyil, Homok, Kut, Vendég, Wesselényi és többi külső utcák szabályozása mikor jön munka alá, azt senki sem tudja, még talán a mérnöki hivatal sem, az ottani telkek megvásárlása tehát legenyhébben szólva felületes városzabályozási politika, amelyet vagyoni helyzetünket megrontó munkájában a bizottsági közgyűlésnek kell megállítani.

Összevissza vásároltuk a dilemező, folyton tatarozásra szoruló házakat, ellenben annak idején nem vettük meg olyan telkeket, amelyek azóta háromszoros értékre emelkedtek. Miért nem javasolta minden erejével a mérnöki hivatal a hatvan-utcai Kramer-ház megvételét, amely határos az Arany Bika telkének hátulsó részével s amelyet pár év előtt tulajdonosa mérsékelt áron ajánlott fel a városnak? Miért nem vette meg a város a Hatvan-utca és Pásti-köz szegletházát annak idején? Ha ezt teszi, nem kellett volna 29,000 koronát fizetnie az utca szélesítéseért a mostani tulajdonosnak. Az előbbi telken remek elhelyezést nyerhetett volna a városi múzeum, míg ennek mostani helyén valami közintézmény nyerhetett volna hajlékot? Nem, hanem ezen telkek helyett a kivülből fekvő utcákon vásároltunk olyan telkeket, amelyeknek testén keresztül ötven év múlva sem lesz végrehajtva a szabályozás.

Ezeket a keserű igazságokat nem lehet elvitatni, ezek szembeszökő hibái a város szabályozási szándékának. Érti ezt a városi tanács is, mert nem egyszer állott már ellent ezeknek a rendszertelen telekvásárlásoknak. A bizottságok azonban, megvételeket ajánlottak és mivel az ingatlanok vétele és elidegenítése a multban háromszor megejtett unalmas szavazás torturáján ment keresztül, az ezek felett való szavazás mindig azok győzelmével végződött, akik minden áron siettetni akarták a városzabályozás végrehajtását, nem is figyelve talán arra, hogy idevonatkozó tiszteltreméltó szándékuk pénz hiányában egy század múlva sem lesz végrehajtva, legalább azon az utcákon, ahol a telkek megvételét meg szavazták.

Vannak azonban a szabályozásnak olyan részei, amelyeket végre kell hajtani még nagy áldozatok árán is. Ilyen például a Bethlen-utca összeköttetése a Fűvészkert-utcával, amelyre — ha jól tudjuk — valamelyes meg egyezés is van a református egyházzal, melynek bérpalotája mellett nyílnék meg az új utca, azonban semmi esetre sem valami girbegörbe vonalban, hanem lehetőleg úgy, hogy az emelje és ne éktelenítse el annak a szép palotának hátulsó részét. Egyenlőre azonban, tekintetbe véve azt, hogy a Bethlen-utca 13-ik számú ház nem régi épület, elég jól is jövedelmez, lerombolni tehát kár volna, elég volna a Fűvészkert-utcára egy gyalog-átjáró. Mindenesetre méltányos, hogy a református egyház is járuljon valamivel az utca vagy átjáró kinyitási költségeihez annál is inkább, mert a város ugyan borsos áron vette meg tőle az új bérpalotából eső utcarészt.

Feltétlenül szükséges a Piac-utcát a Vörösmarty-utcával és ugyancsak a Piac-utcát a Varga-utcával összekötni és a Szentanna-

utcat a Batthyány-utca torkolatáig kiszélesíteni. Ez utóbbi helyen a homlokzatot nyelő háztulaidonosokat meg lehetne fizettetni mert a kiszélesítés folytán házastelkük értéke nagy összeggel emelkedik. Ezen utcanyitásokra, mint új összekötő vonalakra nem kell sajnálnunk a költséget, mert ezekre forgalmi és városrendezési szempontból szükségünk van.

Fejlődjék Debrecen sz. kir. város áldozatok árán is, fejlődése azonban mutasson valami rendszert és ne szabályozunk ötletszerűen. A belügyminiszteri leirat is célozgatott erre az igazságra és azért volt vagyonteljesületi szempontból annyi aggodalma. És valóban, amire feltétlenül kell pénz, azt a föld alól is elő kell teremteni, ellenben olyan tervek végrehajtani minden áron, amelyek rövidebb-hosszabb időkre kitolhatók, — nem fizetik ki magukat, sőt a város pénzügyeire zavarólag hatnak.

Ne vásároljunk tehát telkeket és ingatlanokat tovább, hanem ha mégis szükség van ilyenekre, szerezzük meg azt kisajátítás útján. Olcsóbban jutunk ily módon a szükséges ingatlanhoz és megtörjük a telekspekuláció törekvését.

Egy bizottsági tag.

A debreceni főiskolai ifjak az új görög katolikus püspökségről

Küldöttség Kovács József polgármesternél

Már tegnap megírtuk, hogy a görög katolikus püspökség székelve kérdésében a debreceni főiskola ifjusága is megnyilatkozik. Tegnap délután egy memorandumot fogadott el, amelyben állásfoglalását fejezte ki és okolta meg s ma impozáns fölvonulás után ezt a memorandumot egy deputáció átadta a polgármesternek.

A küldöttség.

Fél tizenegy órakor indultak el az egyetem akadémiai ifjuság tagjai közül mint egy száztizen zászló alá gyűlekezve a város ház udvarára, hogy az ifjuságnak az új görög katolikus püspökség ügyében elfogadott memorandumát átvivtsák a város polgármesterének.

A polgármesterhez Bánvai Lajos szenior vezetése alatt egy tizenkét tagú küldöttség ment föl, melynek vezérszónoka Bánvai Lajos szenior beszédében elsősorban is azt fejtette ki, hogy memmiben érdeklí az új ifjuságot, aztán röviden válaszolva a memorandumban foglaltakat a polgármester hármashivatására polgármesterségére s arra, hogy a kollégium gondnoka, a református egyház főgondnoka hivatkozva kérte a memorandum pártolását.

A beszéd végeztével Kovács József polgármester, aki szívesen fogadta a küldöttséget, megdicsérte az ifjuság bátorságát s eljárást helvélve pár szóval kifejtette, hogy az ő érzelmei teljesen megegyeznek az ifjuság érzelmeivel, de hangsúlyozta, hogy ő elsősorban városi tisztviselő. Mindazonáltal megígérte, hogy illetékes helyen pártolni fogja az ifjuság által beadott memorandumot.

A memorandum.

Ezután átvette a polgármester a memorandumot, amely szövege a következő:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az egész nemzet gondos figyelmét kísérel az új magyar gör. kat. püspökség felállítása körüli nagyvárnyu mozgalmat. Ez az általános érdeklődés bizonyítja, hogy ezt a törekvést nem pusztán felekezeti érdek, vagy valamely frakció izgatása váltotta ki, hanem a legfontosabb nemzeti szempontok parancsoló ereje.

Régóta fájdalommal nézte már a magyarság gör. kat. véreinek küzdelmeit a ma-

gvar litu
reink rem
pökség fe
a magva
feléjük

Emint
hát a ma

Az v
is, hogy
székhely
litható fe
vek szá
ád a püs

Az o
ismerete
verseny
dorog és
felső biz
is. A vá
azzal pr
cen min
jogosult
de mive
kérdésél
tása köv
Debrec
a maga
Hogy az
zott álta
ellene in
tőség se
a „Váro
számab

„M
diciókat
kesnek
volna ez
tárgval
állításá
időre.”

Ált
Dorog
gvar g
Debrec
za Há
vel err
szám a
gör. ka
anvari
dudoro
Haj
is tört

Eg
edzett
ben cs
meg a
nehány
segítés

A
gia ma
gal lét
többsz
díg ak
kalmá
tisztel
egyhá
építés
templ
letébe
totta
ros á

H
Bocs
szor
szálk
híze
akció
radi
Ha n
dene
nek.
kat.
alkal
képv
a do
tása
szá
szin

H
Bocs
szor
szálk
híze
akció
radi
Ha n
dene
nek.
kat.
alkal
képv
a do
tása
szá
szin

H
Bocs
szor
szálk
híze
akció
radi
Ha n
dene
nek.
kat.
alkal
képv
a do
tása
szá
szin

H
Bocs
szor
szálk
híze
akció
radi
Ha n
dene
nek.
kat.
alkal
képv
a do
tása
szá
szin

H
Bocs
szor
szálk
híze
akció
radi
Ha n
dene
nek.
kat.
alkal
képv
a do
tása
szá
szin

H
Bocs
szor
szálk
híze
akció
radi
Ha n
dene
nek.
kat.
alkal
képv
a do
tása
szá
szin

H
Bocs
szor
szálk
híze
akció
radi
Ha n
dene
nek.
kat.
alkal
képv
a do
tása
szá
szin

H
Bocs
szor
szálk
híze
akció
radi
Ha n
dene
nek.
kat.
alkal
képv
a do
tása
szá
szin

gyar liturgiáért s most midőn gör. kat. véreink reménye az új magyar gör. kat. püspökség felállításával még inkább erősödött, a magyar nemzet teljes szeretetével fordul feléjük.

Eminens nemzeti érdekek kívánják tehát a magyar gör. kat. püspökség felállítását.

Az volt a hivatalos közegek intenciója is, hogy a gör. kat. magyarságnak adianak székhelyet. Ez a székhely pedig csak ott állítható fel, ahol a mult történelmi jogot, a hívek számaránya erőt s az anvagi iólet íényt ad a püspökségnek.

A hajdudorogi székhely.

Az elmúlt hónapok idevágó mozgalmi ismeretesei mindnáiunk előtt. Két város versenyzett eddig a püspökségért: Hajdudorog és Nyíregyháza. Az utóbbi város felső biztatásra sorompóba lépett Debrecen is. A város vezető közegeinek ezen lépését azzal próbálják indokolni, miszerint Debrecen mindig elismerte Hajdudorog történelmi jogosultságát az új gör. kat. püspökséghez, de mivel Hajdudorogot a püspöki székhely kérdésében — az ellene megindult akció hatása következtében — a miniszter eleitette. Debrecen jogosultnak tartja magát arra, hogy a maga részére szerezze meg a püspökséget. Hogy azonban ez az újabb akció nem találkozott általános rokonszenvvel, bizonyítja az ellene irányuló közhangulat s hogy a vezetőség sem szívesen fogadja ezt, lévén elég a „Város” című hivatalos lap október 13-iki számából idéznünk a következőket:

„Mi a magunk részéről a történelmi tradíciókat is mérlegelve Dorogot látiuk illetékesnek a püspöki székhelyre és talán kár is volna ez irányban hosszú időkre nyúló újabb tárgyalásokat kezdeni, ami a püspökség felállítását esetleg elodázná, beláthatatlan időre.”

Hajdudorog érdemei.

Általános tehát az a felfogás, hogy Hajdudorog minden tekintetben jogosultabb a magyar gör. kat. püspöki székhelyre, mint Debrecen. Bizonyos az is, hogy Nyíregyháza Hajdudorog mellett szóba sem jöhet, mivel erre sem történelmi joga nincs, a lélekszám aránya sem közelíti meg a hajdudorogi gör. kat. egyház lélekszámát, sem azokkal az anvagi föltételekkel nem bír, amelyek Hajdudorognál jelentős mértékben megtalálunk.

Hajdudorog jogosultságát igazolja először is történelmi multia és magyarsága.

Egyháza ősrégi, nehéz küzdelmekben edzett, fényes multu egyház, míg Debrecenben csak a közelmúlt időkben alakulhatott meg a gör. kat. egyház s templomát is csak néhány éve építette a város óriási anvagi segítségével.

A gör. kat. egyház s közelebből a liturgia magyarosítása érdekében, mely valóságos létföltétele a gör. kat. magyar egyháznak többször exponálta magát. Legközelebb pedig akkor, amidőn az ezredéves innenévi alkalmával teljesen magyar szertartású istentiszteletet tartott, míg a debreceni gör. kat. egyház, jóllehet a város jelentős templom-építési szelvényt azon kikötéssel kapta, ha a templomavató istentiszteletet minden részletében magyar nyelven tartja — nem váltotta be ígését s már ekkor visszaélt a város áldozatkészségével s jóindulatával.

Hajdudorog népe, izig-végig magyar Bocskai haiduinak ivadéka. Éppen ez a sokszor megbizonyított magyarságuk az, ami szálla oláh hittestvéreink szemében. Mert hiszen bizonyos, hogy a Hajdudorog elleni akció Erdély oláhságától, illetve a nagvvaradi gör. kat. román püspökségtől indult ki. Ha nem hivatalos forrásból indult is ki, mindenestre nagy a valószínűsége annak a hírnök, hogy Radu Demeter nagvvaradi gör. kat. püspök az eucharisztikus kongresszus alkalmával Van Rossum bitorossal, a pápa képviselőjével beszélt, kinek előadta, hogy a dorogi gör. kat. magyar püspökség felállítása milyen káros hatású volna a magyarországi és erdélyi románokra nézve. — valószínűnek kell ezt tartanunk, különben nem

merésznének szembeszállni a pápai bulla határozott rendelkezésével, mely „hajdudorogi gör. kat. magyar püspökségről” beszél.

A nemzetiségi szempontok.

Azoknak, akik a nemzeti szempontokra tekintettel Debrecen elébe helyezik Hajdudorognak, nincs igazuk. Azt mondják, hogy Debrecen iskoláival, egyetemével szolgálina a magyarosítás ügyét, hogy a gör. kat. román egyház gyermekei tömegesen tódulnának Debrecen iskoláiba s itt szívben-lélekből magvarrá válnának.

Ne ringassuk magunkat ebben a jóhiszemű, de rövidlátó gondolkodásban!

Ne feledjük el, hogy a román agitátorok nagy részét magyar egyetemek nevelték.

Bizonvára élénk emlékezetünkben van még mindnáiunknak a nagvvaradi papnevelő intézet 16 román diákjának tüntető, sőt forradalmi viselkedése ezen magyar iskolával szemben. Ismeretesei előttünk azok a botránvos izgatások, melyek ezen sainálatos eset nyomán megindultak. A románoknak nagy gondiuk volt arra, hogy nev vélt nemzeti sérelmüket világgá kürtölték.

Okuljunk már egyszer a tapasztalatból!

A debreceni „Alma Mater” is vannak szomorú emlékei e tekintetben. Itt is voltak már diákok az elmúlt időkben, de ezből sem tudott minden jóakarata mellett sem hazafit nevelni.

Téves gondolkodás az, mintha a román aiki gör. kat. ifiak a püspökség felállításával egyszerre el Debrecen magyar prot. iskoláit. Akkor is csak kevesen keresnek föl Debrecen, ha a város gör. kat. hitfelekezeti, román nyelvű iskolákat állítana nekik. Ez pedig lehetetlenség.

De nem is annyira a gör. kat. hívek, mint inkább az egyház magyarosításáról lehet itt szó. Ez pedig — ismételjük — Debrecenben, hol a gör. kat. egyház, mint fennebb is említettük, már a templom építéséhez nvert nagy anvagi segély adományozása idejében is kijátszotta a várost. A liturgia magyarosítása nem is történhetne itt meg, hol folytonosan érezniök kellene a görögkatolikusoknak román, kat. hittestvéreik presszióját. Ez csak ott történhetik meg, hol az egyház szívben-lélekből magyar és így az új gör. kat. püspökség székhelye — hangsulyozzuk — nem lehet más, mint Hajdudorog.

Hajdudorog történelmi jogosultsága és magyar volta tehát minden kétségen felül áll.

Cimzetes püspökség.

De a hívek hasonlíthatatlanul nagyobb számaránya is Hajdudorog mellett bizonyít. Csak vegyük tekintetbe, hogy Debrecenben alig 800—900 gör. kat. lélek van, míg a hajdudorogi gör. kat. egyház 10000 lelket számlál. Már pedig tagadhatatlan, hogy minden egyház erejét híveinek nagy száma teszi. Az is bizonyos, hogy a vezető szerepet — mint eddig is vitte — továbbra is Hajdudorog vinné 10000 lelket számláló egyházával és a debreceni csak afféle *cimzetes püspök* lenne: pástor nyáj nélkül, vezér sereg nélkül, *főpap hívek nélkül*. Különben is a *cimzetes püspökség megszűntetése a liberálisták köteles feladata*, hiszen már a *bécsi és linci békek is kikötötték, hogy a cimzetes püspökségek eltörölnének*. Nincs is annak semmi értelme, hogy 800 lélekből álló egyházaeska képezze centrumát egy oly hatalmas szervezetnek, aminő a magyar gör. kat. egyház. Ennek csak az lenne előrelátó következménye, hogy a lakosság 1 százalékát kitevő gör. kat. egyház oly arányú érvényesülést követelne, ami a debreceni gör. kat. egyház lélekszámának csekély voltához képest őt meg nem illetné s ezáltal csak a felekezeti béke megzavarására szerezne alkalmat és módot.

Jóllehet, a püspökségek szaporítása liberális szempontból föltölesleges, sőt káros, de az új magyar gör. kat. püspökség a magyarság szempontjából már szükséges, oda tegyük hát, ahol hívei vannak, ahol egyfelől a hívek nagy száma erős fundamentuma a püspökségnek, másfelől pedig hatalmas munkamező nyílik a püspök előtt. Ez a föltétel sincs meg Debrecenben.

Melyik tehet hát többet a magyarság szempontjából: Debrecen vagy Hajdudorog? A debreceni 800 lélekből álló gör. kat. egyház inkább megmagyarosítja a magyarországi gör. kat. egyházat, mint a hajdudorogi 10000 lélekből álló, erős gör. kat. egyház?!

Hogy mindezt jól látja és belátja a gör. kat. magyar egyház, bizonyítja az, hogy a gör. kat. magyarok egyeteme Hajdudorog mellett áll.

Kétségtelen tehát, hogy a lélekszám aránya is Hajdudorogot ajánlja püspöki székhelyül.

Hajdudorog anvagi ereje.

Hasonlóképpen előnyben van anvagi tekintetben is. Nem a város gazdasági képességét kell tekintetbe venni az új székhely megállapításánál, hanem az egész püspöki megye magvaul szolgáló egyház anvagi erejét. A hajdudorogi egyház, amellelt, hogy a legnépesebb, egyszersmind a leggazdagabb is mindazon gör. kat. egyházak között, melyek az új püspöki megyébe bekebelezettek, míg a debreceni gör. kat. egyház folyton anvagi bajokkal küzd és ha a város annak idején nagy anvagi áldozatával segítségére nem megy, máig sem építhette volna fel templomát.

Tudvalevő dolog, hogy Hajdudorog mily óriási áldozatokat hozott az új püspöki székhely elnyerése érdekében. Kötelezte magát mindannak megadására, amit csak az új püspöki székhely ereje és fénye igényel. Püspöki rezidenciát, alsóbbfokú és középszkolákat épít, városi csatornázást, utcarendezést ígér. Ime, ez a kicsiny mezőváros minden ereje megfeszítésével igyekszik fejlődni. Előnvös-e hát a megyei politika szempontjából, hogy ezt a fejlődni akaró, kulturális haladása érdekében minden áldozatra kész várost visszaszorítsa a megyei székhely?!

Rosszakaratu kohlomány az, mintha Hajdudorog nem bírná meghozni az anvagi áldozatot, mintha nem bírná beváltani azon ígéreket, melyeket a püspöki székhely elnyerése érdekében tett. Biztos forrásból tudjuk, hogy a hajdudorogi gör. kat. egyház hívei között nagy számmal vannak olyan birtokkal rendelkezők, akik ketten-hárman öszeállva, a rozsnjóí román kat. püspökséget püspöki rezidenciájával, kanonokiaival együtt ma kifizethetné.

Összegezve az eddig mondottakat, mind a történelmi jog, mint a tulnyomó lélekszám, mind az anvagi képesség Hajdudorogot ajánlja s követeli az új magyar gör. kat. püspökség székhelyül!

Debrecennek és Hajdumegyének vezetősége jól ismervén Hajdudorog kiváló miszsiói hivatását a magyarság szempontjából, böles megfontolással ezt a várost jelölte ki az új magyar gör. kat. püspökség székhelyül.

Am maradjon meg Debrecen város előbbi határozata mellett szilárdul!

Debrecen szava.

Ne éljen Debrecen az erősebb jogával! Elviselné-e Debrecen azt az ódiomot, mely az egész gör. kat. magyarság részéről érhetné. Tudvalevő dolog, hogy a gör. kat. magyarság egyhangulag a hajdudorogi székhely mellett foglalt állást.

Ne öljön el Debrecen egy fejlődni kívánó hajdu-várost!

Emelje fel szavát újra Hajdudorog mellett!

Ezt mondja a kultuszminiszter 4213. elnöki sz. alatt kelt leiratában:

„Értesitem a Bizottságot, hogy az új gör. kat. püspökség székhelye gyanánt Hajdudorog, Ő Felsége legfelsőbb elhatározásával és a pápai bullával már meg lévén határozva, a fenti igény és ajánlat az esetleg megújítandó tárgyalások alapjául csak oly föltétel alatt volna figyelembe vehető, ha Debrecen sz. kir. város részéről az ezen célra ígért anvagi áldozat közelebbi konkrét alakban terjesztetik elének.”

Ez a leirat valóban csodáia a miniszteri leiratoknak. Hát Ő felsége felelős minisztere szembehelyezkedik a magyar király szentesített akaratával? Aki itt a klerikálisták föltámbait nem látja, annak hiába beszélünk.

Lássá be Debrecen sz. kir. város tekintetes Törvényhatósági Bizottsága, hogy az új gör. kat. püspökség Debrecenben nem lenne egység, mint a liberális ellen minden aljas eszközzel küzdeni kész klerikalizmusnak előre tolt állomása, mely igen alkalmas volna arra, hogy a felekezeti békét a legsúlyosabban megháborítsa.

A protestantizmus és Debrecen.

Legyen szabad emlékeztetnünk Debrecen sz. kir. város tekintetes Törvényhatósági Bizottságát arra a szoros történelmi kapcsolatra, mely Debrecen városa és a ref. egyház között a legújabb időkig fentállott s ma is fentáll. Legyen szabad emlékeztetnünk Debrecen sz. kir. város tekintetes Törvényhatósági Bizottságát, utasítsa vissza a gör. kat. püspöki székhelyre nézve a kultuszminiszter részéről tett ajánlatot.

Debrecenre — ismételjük — semmi előny nem származnék abból, ha a gör. kat. püspöki székhelyet magának tartaná meg. — Kulturális érdekeit biztosítja az egyetem. Gazdaságilag is jelentéktelen előnyt nyerne Debrecen. Óriási anyagi áldozatait, mellet a gör. kat. püspökség érdekében hoznia kellene, nem pótolná 50 év anyagi haszna, mely a püspökségből esetleg reá háramlanék.

Debrecen érdeke tehát egyáltalában nem kívánja a gör. kat. püspöki székhely Debrecenben való föllállítását. Míg más oldalról kiszámíthatatlan bajok háborítanak meg nyugalmas, kulturális haladását.

Az ifjuság kézirata.

Mi, a debreceni kollégiumi akadémiái ifjuság, kérjük Debrecen sz. kir. város Törvényhatósági Bizottságát, tisztelje a történelmi szellemét s ne feledje, hogy felelősséggel tartozik.

Legyen hát Debrecen sz. kir. város törvényhatósága lojalisabb a magyar király szentesített akaratával szemben, mint Ő Felsége minisztere s jelentse ki, hogy ragaszkodik a királyi „lancettel” szentesített törvényhez s a miniszter ajánlatát „ad acta” teszi.

Ha ezt teszi Debrecen sz. kir. város törvényhatósága, akkor cselekszik magához és multjához méltóan s ismert liberális muszához híven.

Debrecen érdeke nem az, hogy Debrecen, de sokkal inkább az, hogy Hajdudorog legyen a gör. kat. magyar püspökség székhelye.

Mi, a debreceni ref. kollégiumi akadémiái ifjusága kérjük Debrecen sz. kir. város Törvényhatósági bizottságát, hogy ne tárgyalja a miniszteri ajánlatot s a kért anyagi áldozat megadásával követelje Hajdudorog számára a püspöki székhelyet.

Történelmi tradíciói és magyarsága, népes és gazdag egyháza s a gör. kat. magyarság erőszakkal akarata mind Hajdudorog számára követeli a magyar gör. kat. püspöki székhelyet.

Ismételten kérjük tehát Debrecen sz. kir. város Törvényhatósági Bizottságát, hogy méltóan s ahoz a történelmi tudathoz híven, miszerint a város és a ref. egyház mindig testvéreileg segítette egymást, utasította vissza a klerikalizmus alattomos támadását rejtő miniszteri leiratot s a liberális muszáznak fegyverével szálljon sikra Hajdudorog érdekében.

Legyen Hajdudorogé a püspöki székhely!

Kelt Debrecenben, 1912. október 22-én.

Hazafias üdvözlettel:

A debreceni kollégiumi akadémiái ifjusága.

Az akadémiái ifjuságtól a következő sorokat kaptuk:

Tek. Szerkesztőség!

Egyik debreceni lap október 23-iki számában „Főiskolai hallgatók közönségében

tiltakoznak valakik a debreceni székhely ellen” c. közleményében olv. valótlan és rosszakaratu állítások jelentek meg október 22-én tartott nagy gyűlésünkről, melyeket a leghatározottabban visszautasítunk s a történeteknek tendenciózus elferdítését a tényeknek megfelelőleg helyreigazítjuk a collegiumi akadémiái ifjusága nevében.

Már a cím is gunvos kihívással támad arra az ifjuságra, melynek önkormányzata mindenkor minden kétségen felül állott. Ugy tünteti ugyan fel a főiskolai akadémiái ifjuságot, mint amely magát öntudatlan eszközül mindenkor kész volna odaadni, illetve eladni. Kijelentjük, hogy ez az állítás rosszindulatu üres rágalom.

Nem áll, hogy az akadémiái ifjuság nem értesült a nagygyűlés tárgyról, mert hiszen az ifjuság vezetői minden facultásról 21-en összegyűltek s a tárgyalandó ügyet alaposan megvitaták; az ifjuságot szóbelileg tájékoztatták. Aki ezekben a napokban a kollégiumban megfordult, egyebet sem hallott, mint a csoportosult akadémiái hallgatók eszmecsérlését a gör. kat. püspöki székhely kérdésében. Nem áll tehát az, hogy csak a fekete tábláról értesültek. De még abban az esetben is pontosan értesülhetek volna, ha szóbelileg meg nem vitatják már előbb, mert törvényeszerűleg 24 órával előbb függesztetett ki a rektor által ellenjegyzett szeniori meghívó, különben is minden értesítés csakis a fekete táblán történik.

Határozottan tiltakozunk azon koholt állítás ellen, hogy a memorandum megszavazása az ifjuságnak csak „egyrésze” által történt, holott nem emlékezünk nagy gyűlésre, mely ily népes lett volna. (Több mint másfélszáz akadémiái hallgató volt jelen) s melyen 111 szavazatot adtak volna le. Hiszen a zászlótartó választáson, mely mindenkor legnépesebb nagygyűlésén szokott történni az Akadémia 3 fakultásának, mindössze 61 szavazó szavazott s mintegy 70 volt jelen.

Azt mondja a cikkíró, hogy a kérdés tárgyalása nem jogosult. Bizonyára nem ismeri az akadémiái törvények világos rendelkezését, amely kimondja, hogy aminek tárgyalását az ifjuság kéri, az rektor ellenjegyzésével mindig jogosult annak tárgyalása.

Hogy pedig a szenior a mult nagygyűlésen nem engedte meg egy politikai kérdés tárgyalását, ennek magyarázata csak az, hogy nem is kérelmezte az ifjuság s így tárgyalható nem volt.

Azt állítja a cikkíró, hogy a jogászok és bölcsészek nagy része a szavazáskor kivonult. Ez sem áll, mert a jogászok közül 3 órákor, midőn szavazásra került a sor, 10-12 órába ment, az első éves theologusoknak előadásuk volt s egy pár hallgató szavazatot nem adván le, így adtak be 111 szavazatot a gyűlésen jelen volt másfél száz akadémiái hallgató részéről.

Kijelentjük végül, hogy az akadémiái ifjuság minden tekintetben öntudatosan és szabadon cselekedett, tehát semmiféle preszióról szó sem lehet.

Midőn ezen a tárgyat a leghatározottabban visszautasítjuk, kériük a tek. Szerkesztőséget, hogy ezen helyreigazító leveleinknek becses lapjuk okt. 24-iki számában helyet adni sziveskedjenek.

Kelt Debrecenben, 1912. október 23-án.

A collegiumi akadémiái ifjusága nevében: Fehér Géza, bölcsészettanhallgató, Bányay József joghallgató, Koós Elemér hittanhallgató, Duzs Gergely, bölcsészettanhallgató, Gulyás Imre, joghallgató, Boruzs Lajos, theologus diák.

IRODALOM

Baja Mihály a Csokonai-körben. Baja Mihály a debreceni „Bokréta” társaságnak egyik legrokonszenvesebb tagja, annyi év múltán ismét bemutatkozik a Csokonai-kör közönségének a legközelebbi felolvasó ülésén. Az ifjú költőt az élet viharai és a kül-

földi magyarság érdekei Amerikába sodorták református lelkésznek, de most, hogy hosszabb szabadságon itthon időzik, nem akar addig visszamenni mi hazáiba, míg be nem mutat néhány muzsáka mi szülőttei közzül a debreceni Csokonai-körben. Nemcsak azt akaria ezzel bizonyítani, hogy a költészethez nem lett hűtlen, hanem le akaria róni hálás tartozását a Csokonai-kör iránt, amely oly készséggel segítette őt és Bokrétabeli társait a költészet birodalmában szárnyra kelni. A debreceni művelt közönség, amely Baja Mihály szónoki kiválóságáról csak a minap tudott meg, bizonyára érdeklődéssel néz költői föllépése elé is.

A HÁBORU

Véres harcok Drinápoly körül Győznek a török seregek

A balkán háborúról, amelynek most már véres eseményei vannak, a következő tájékoztatások számolnak be:

ÓRIÁSI VESZTESÉG.

Szofia, október 23.

Kirkilissze mellett mind a két részről a legnagyobb elkeseredéssel harcolnak. A törökök hadállása majdnem bevehetetlen. A bolgárok már eddig is óriási veszteségeket szenvedtek.

A TÖRÖKÖK GYŐZELME.

Belgrád, október 23.

Novibazar környékén török és szerb csapatok között heves csata fejlődött ki, amely a törökök győzelmével végződött. A törökök ugyanis megerősítést kaptak s így a hegyek között erős küzdelem fejlődött ki. A szerbek Raska felé menekültek. A törökök négy ágyut és sok igavonó-állatot zsákmányoltak.

SZERBIA GYÁSZOL.

Belgrád, október 23.

Itteni hírek szerint Isa Boljetinac, a híres bandafőnök, szolgálataiért a szerb kormánytól öt millió frankot és 30.000 puskát kapott. Eddig már öt waggon sebesült érkezett ide. Ma újabb husz waggon érkezett sebesült katonákkal. A dolgot azonban titokban tartják. Iskolákat, hivatalokat, sőt magánházakat is kórházakká alakítottak át. A város gyászol.

NAGY GÖRÖG VESZTESÉG.

Konstantinápoly, október 23.

Az „Ikdam” jelentése szerint a görögök az Elaszona melletti itközében nem kevesebb, mint ötezer embert vesztek. Megerősítik a hírt, hogy egy görög lovasszázadot a törökök bekerítettek és fogságba ejtettek.

BUJANOVCE KÖRÜLZÁRÁSA.

Konstantinápoly, október 23.

A Bujanovce körülzárásáról és bombázásáról szóló hírek dolgában jelentik, hogy egy községet, a hova számos szerb menekült, a törökök felgyújtottak. Sok ember meghalt, a többiek Üszkübbe menekültek.

TÖRÖK TÁMADÁS A BOLGÁROK ELLEN

Konstantinápoly, október 23.

Az ottomán marica-haderő, amely meg-

kezdte az offenzívát, ma délben a Tundza folyótól keletre jelentékeny bolgár haderőre bukkant. Támadást kezdett ellene. A harc tart, az ottománokra nézve kedvezően.

A nyugati csapatok Kalimane előtt találkoztak a bolgár haderővel és harc fejlődött ki közöttük.

NOVIBAZÁR ELFOGLALÁSA.

Belgrád, október 23.

Zsivkovics tábornok Zenicát és Novibazárt bevette.

HARC KIRKILISZE KÖRÜL.

Szófia, október 23.

Tegnap délután óta folyik a harc Kirkilisse mellett. A bolgárok részéről 40.000 ember támadta meg a kirkilisszei elősáncokat. A harc még e percben folyik és csak egy két nap múlva dőlhet el. Szófiában rendkívül izgatott a hangulat, mert a kirkilisszei csata eredményétől függ a háború további sorsa is.

London, október 23.

Szófiából érkezett hírek szerint nemcsak Kirkilisse mellett folyik a harc, hanem tőle délnyugatra is. 140.000 török áll a bolgár sereggel szemben. Eddig több ezer halott és sebesültről érkezett hír.

A KIRKILISZE KÖRÜLI HARCOK.

Berlin, október 23.

A Frankfurter Zeitung tegnap éjjei 10 órakor kelt táviratot kapott, amely szerint a bolgár sereg megtámadta a török sereget s rendkívül heves, véres harc fejlődött ki. A török sereg a támadó bolgárokat megverte és a határig üldözte.

Ugyanez a lap éjszaka 11 óra 35 perckor újabb táviratot kapott. E szerint a török sereg délben kapta meg a parancsot a támadásra s elkeseredett harc után a bolgár sereget, amely nagy veszteséget szenvedett, megverték.

Konstantinápoly, október 23.

A 30000 főnyi bolgár sereggel kilenc órán át tartott a harc. A bolgárok nagy veszteséget szenvedtek s Karaagac felé menekültek. Több ezer halottjuk és sebesültjük van.

Zichy János gróf a debreczeni egyetemről

Küldöttség a kultuszminiszternél

A debreceni egyetem ügyében egy nagytekintélyű küldöttség járt tegnap a kultuszminiszternél, hogy megsürgesse az egyetem ügyét.

Zichy János gróf kultuszminiszter tegnap kedden fogadta a küldöttséget, melyben Baltazár Dezső dr. püspök és Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok vezetésével Kiss Ferenc esperes, egyházkerületi papi főjegyző, Márk Endre dr. egyházkerületi ügyész, Ferenczy Gyula dr. prorektor, Jaszi Viktor dr. jogi és Mitrovics Gyula dr. bölcséleti kari dékánok vettek részt.

Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok a miniszter előtt — ki igen szívesen fogadta a küldöttséget — kifejtette azon áldozat nagyságát, melyet a ref. egyház hozott a debreceni állami egyetem biztosítása érdekében. Élénk színekkel ecsetelte, hogy mily áldozatába került az egyháznak a főiskola felekezeti jellegéről való lemondás s kifejtette, hogy az egyházkerület ezt a nagy arányú áldozatot csak abban a reményben hozta meg, hogy az új egyetem a köztudatban mint a főiskola folytatása fog szerepelni. Hogy pedig ez megtörténhessen szükséges,

hogyan az iskola-év megnyitása és bezárása a ref. egyetemen, mint egyetemi templomban történik meg. Ezért kívánta továbbá az egyház azt, hogy az egyetemi aula és központi hivatal a ref. főiskola közvetlen szomszédságában állíttassék fel. Hangsúlyozta a küldöttség szóoka, hogy a gör. kath. püspökség Debrecenben való létezésével teljesen elrontaná az egyetem felekezeti színezetét, mert annak szinte természetesen következménye volna az, hogy a református mellett még a görög kath. theol. fakultás is bekapcsolódjék az egyetemre. Kifejtette a szóok beszédében azt a hátrányt is, mely abból származnék, ha az egyetemre való alakulás hosszabb idő múlva következne be. A mondottakat összefoglalva kérte a minisztert, hogy az aula és a központi hivatal az eredeti megállapításhoz híven, az erre a célra kielölt telken, a kollégium szomszédságában állíttassék fel, a gör. kath. püspöki székhely ügyében tegyen megvívató kijelentést s végül kérte még, hogy addig is, míg a városi kórház s klinikák elkészülnek s ezáltal az orvosi fakultás megnyitható lesz, tegyen meg mindent, hogy az eddig meglévő három kar már a jövő év szeptemberében, mint az új egyetem fakultásai kezdhesék meg működésüket.

Aminiszter kiemelte válaszában, hogy az aula s a központi hivatal elhelyezése ellen semmi kifogása nincs, azonban — mivel ez a városra újabb megterheléssel jár — előbb a város tisztviselőivel kell az ügyet tisztázni s ebből a célból ő már a jövő hét elejére értekezletre hívta az érdekelteket, mely értekezletre a főiskola képviselőit is meghívta. A püspöki székhely ügyében Debrecen város kezdeményező lépésre küldte le ismeretes leiratát, de különben ő maga is azon a véleményen van, hogy a pápai dekrétummal leghevesebb volna befejezettek tekinteni az ügyet, bár a püspökség székhelyének dolga nem jelentené azt is, hogy az egyetemen akkor külön gör. kath. theol. fakultást is föllíthatának. Az egyetem megnyitásának idejére nézve megjegyezte, hogy bizonyos erkölcsi junktim áll fenn a pozsonyi és debreceni egyetemek között s mindenesetre elégedetlenséget szülne az, ha egyik egyetem a másikat megelőzőleg kezdené meg működését. De ő maga is szeretné, ha az új egyetemek mihamarább megkezdnék működésüket.

A minisztertől eltávozva Balogh Jenő dr. államtitkár fogadta lekötölező szívélvességgel a küldöttséget. Degenfeld gróf főgondnok ismertette az államtitkárral a miniszter előtt előadott kívánságokat. Az államtitkár kivilyánította, hogy az egyetemen mielőbbi megnyitása neki is legfőbb ambícióját alkotja. Aztán azonnal bizalmas tanácskozáshoz kezdett, melynek során kitűnt, hogy az egyházkerület az iratok szerint is csak az aula kívánt elhelyezése mellett ment bele a megállapodásba és ehhez most is föltétlenül ragaszkodik. Igaz ugyan, hogy ez áldozatot ró a városra, de ezt az egyházkerület és a kollégium maga még nagyobb áldozatának ellenértéke gyanánt föltétlenül elvárhatja. A gör. kath. püspöki székhely kérdése az államtitkár szemében is erőszakoltnak látszik kisse. Az egyetem megnyitása dolgában az államtitkár is a junktimra hivatkozott, de szívesen bocsátkozott ama feltételek lehetőségének megbeszélésébe, melyek a jövő évi megnyitást lehetővé teszik. A főgondnok följánlotta használatra a kollégium összes helyiségeit — mert akkorára a gymnasium teljesen kiköltözik — és összes evüiteményeit. Szó volt arról is, hogy az anvagi részről sincs akadály, mivel a költségek egy része a megüresedett tandiákából és a rendelkezésre álló tőkék évi kamataiból megtérül. Különben is a három kar egyetemi fakultásokká való átalakítása esetén a dologi kiadások igazán minimálisak lennének.

Ugy a miniszter, mint az államtitkár fölemeltették, hogy a város még a nyár folyamán küldött miniszteri leiratára mindeztideig nem válaszolt. Hangsúlyozta az államtitkár, hogy a bábaképző melletti helységekre nem

reflektál s kérte a küldöttség tagjait, hogy az e körül elterjedt téves híreket igazítsák helyre.

A küldöttség általános benyomása az volt, hogy elintézett dologra egyik kérdésben sem találtak s csak arra volna szükség, hogy lenne valaki, aki az ismeretes ellentétes törekvéseket, melyeknek képviselői a miniszteriummal állandó összeköttetést tartanak fenn, hasonló módon ellensúlyozná.

HIREK

*

— **A betegápolási adó emelése ellen.** Az egész ország súlyos válságban szenved: a közgazdasági élet mindennap erős létharcon át küzd keresztül. Ilyen körülmények között elég keserves, hogy január elsejével adórend szerünk oly gyökeres változáson megy át, amelynek hatásai előreláthatólag súlyos zavarokat támasztanak. Annál inkább aggasztó, hogy e zavarok tetőzésére most az országos betegápolási pótdó emelése is tervbe vétetett. A közterhekkel különösen súított iparosok és kereskedők érdekei védelmére most az ország összes keresk. és iparkamrái, egyéb ipari-kereskedelmi szervezetekkel együtt Budapesten értekezletet tartottak, amelyn a debreceni kamara nevében Rác Lajos dr. titkár hélvettes azon kívánságot terjesztette elő, hogy az országos betegápolási pótdó ne emeltesék: ellenesetben pedig az ipari-kereskedelmi munkásbiztosítás terheit viselő iparosok és kereskedők mentessenek fel az országos betegápolási pótdó fizetése alul.

— **Tájékoztató a Concours Hippique.** Az október hó 25. és 26-án tartandó Concours Hippique sorrendje és lefolyása a következő lesz:

Első nap, október 25-én déli 12 órai kezdettel az ügetőversenypályán: Hunter Show urak részére, Hunter Show urhölgyek részére. Díjugratás és urhölgyek által hajtott fogatok díjazása; **második nap, október 26-án déli 12 órai kezdettel az ügetőversenypályán:** Hintós-fogatok díjazása, Jukker-fogatok díjazása, távhajtás, **ezután a löversenyterén** a vadászverseny. A Concours Hippique belépti-jegyek a pénztárnál kaphatók. Tribün előtti tér 3 korona, ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér. A Bikától déli fél 12 órától a villamos vasut állandóan közlekedni fog.

— **A marólug.** Ismét szembekerült egymással a szerelem és a marólug. Egy 16 éves leányka pedig mert amavval nem volt szerencsés, emezt választotta, hogy így a számára céltalan életet eldobja magától. Így vásta ezt a regényekben és az utcai árusításra szánt lapokban, természetes, hogy gvenge agvacskáia is ezekre gondolt, amikor kezébe vette a méreggel telt poharat. Hősnő akart lenni Komádi Róza 16 éves leányzó, aki ma estefelé marólugot ivott. A mentők beszállították a közkórházba, ahol ápolás alá vették. Felgyógyul s valószínű, hogy a szívtelen legény is szívesebb lesz hozzá. látva, hogy érte meghalni is képes ez a kislány.

— **Öngyilkos magánzó.** Szücs Mihály 76 éves magánzó már régen betegeskedik. Az aggsággal járó gyöngeség egész szervezetét megtámadta, úgy hogy alig hagyhatta el a szobát. Próbálkozott is mindenféle orvossággal, de csúszó fájdalmait csillapítani nem tudta s azoktól annvit szenvedett, hogy végső kétségbeesésében öngyilkosságra határozta el magát. Ma reggel 6 órakor bement a faskamrába és ott a gerendára felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

— **Valódi „Pichler“ gráci lóden-kalapok Frank Testvéreknél.** Piac- és Szent-Anna-ú.

— A Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak egyesülete Kossuth-u 24. sz. alatti helyiségében ma este fél 9 órai kezdettel rendkívül fontos taggyűlést tart. A gyűlés napirendje: a betegségérvényesítés ügy. a nyitás és zárás kérdése és a kereskedelmi alkalmazottak helyzete. A vezetőség kívánsága, hogy ezen gyűlésen minden kereskedelmi alkalmazott sajtó érdeklődésében jelen legyen.

— Világhírű „Ita” és „Borsalino” kalapok Frank Testvéreknél. Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— Balesetek munkaközben. Grünberger József kabai illetőségű 13 éves lakatos a Máv. műhelyében van alkalmazva. Ma reggel egyik társa a hátamögött tüzes vassal dolgozott, amit Grünberger nem vett észre. Egyszer valami miatt megfordult s a forró vas véletlenül jobb szeméhez ért, melvél súlyosan megsértett. — Tufár Papp János ördög-ábránvi béres hordók körül foelalatoskodott. Eközben egy hordó jobb lábára esett, minek következtében Tufár Papp láb-törést szenvedett.

— Halálozások. A debreceni állami anva-könyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Nagy József ref. 16 éves. özv. Vincze Andrásné Vaida Juliánna r. kath. 82 -ves. Farkas Andor izr. 7 hónapos. Szabó Istvánné Stier Mária r. kath. 44 éves.

— Házlebontás miatt legfinomabb gyap-juszövetek mesés olcsó árban Kunfer Józsefnél, Piac-utca (Bika szálloda mellett). Kirakat és berendezés is eladó.

— Új női kalap szalonunkat Aranv János-utca 1. szám alatt megnyitottuk. A nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmébe ajánljuk. Török Irén és Társa.

— Kemény- és puha-kalap különlegességek. már 4 koronától feliebb. Frank Testvéreknél. Piac- és Szent Anna-u. sarok.

— Gyakorlott gépirónót. ki gyorsírást is tud. keres lehetőleg azonnali belépésre dr. Nagy Zoltán ügyvéd. József kir. herceg-u. 12.

— Tapasztóciágnyok egymás közt. Haidusámszonban tegnap a tapasztóciágnyok munka végeztével betértek egyik ivóba. Ott előbb kölcsönösen kínálgatták egymást pálinkával. később azonban a szesz hatása alatt civódni, majd veszekedni is kezdtek. úgy hogy az egyik szereplő Balog Antal kését is kirántotta s azzal akart rátámadni egy másik társára. A társaságban volt azonban mostohaapja László András 45 éves tapasztóciágny is. aki hogy fia vérengzését megakadályozza. a kezében levő nádpálcával rá akart suhintani ennek kezére. Csakhogy elkészt a parirozással. míg a kés most már vele szemben suított és pedig oly szerencsétlenül. hogy a balkeze cuklóját veszedelmesen felmetszette. Beszállították a debreceni kórházba, ahol igen súlyosnak mondják állapotát.

„József Főherceg Szálló”
BUDAPEST.
Modern, kényelmes, tiszta. Vendégszobák 3 K-tól feljebb. Hőzfűtés, lift. Jutányos penzió. A keleti pályaudvarral szemben.
VIII., BAROSS-TÉR 2. SZÁM.

Borszéki
GYÖGYES ÜDÍTŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!
Kapható:
Mayer Jenő és Béla czégnél.
Telefon 1-45.

Színház

HETI MŰSOR:

CSÜTÖRTÖKÖN: *Cigánybáró*, operett. — (A bérlet.)

PÉNTEKEN: *Limonádé ezredes*, énekes vígjáték. (B bérlet.)

SZOMBATON: *Limonádé ezredes*, énekes vígjáték. (C bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Sasfók*, verses dráma. (Mérsékelt helyárakkal.)

VASÁRNAP: Este *Tolonc*, népszínmű. (Kisbérlet.)

HÉTFŐN: *Taitun*, színmű. (A bérlet.)

TÖRVÉNYKEZÉS

Párbai kapával. Kurucz Gergely és társai Debreczenben dolgoztak ez év júniusában Csak szombat estenként látogattak haza szülő falujukba, ahol a vasárnapot eltöltötték. Így történt ez 29-én is, mikor kiszállva a pályaudvaron, indultak befelé a faluba. A szülőtelepek mellett összetalálkoztak egy másik csoporttal, melybe belekötöttek. Harsányi József csendre intette a kötekedőket, mire Kurucz lekapa válláról a kapát és úgy vágta azzal feibe nevezettet, hogy rögtön leesett a földre. Aztán társai Mikolás András, Szücs Károly is nekiestek és véresre verték a szegény embert. A ma tartott tárgyaláson a törvénszék Kurucz Gergelyt 9 havi, Mikolás Andrást és Szücs Károlyt 6-6 heti fogságra ítélte. Az ítélet iogerős.

Aki kötéllal neveli a gyermekeket. Régen kifogásolta a sajtó azt a hivatali eljárást, mellyel az állami gyermekmenhelyek a gondozásukra bízott gyermekek nevelését gyakorolják. A szegény, elhagyatott gyermekek igen sokszor a legbrutálisabb kezelek kerülnek, ahol csupán üzleti cikkeknak nézik őket s ahelyett hogy fejlődésüket táplálkozás által segítenék elő, ütök verik a magára hagyott gyermekeket, akikben szeretet helyett gyűlölet, nevelés helyett dacz rögződik meg és élete vagy a börtönbe, vagy a kárhozatba hajtja. Csoma Józsefné nádudvari lakos is a gondozására bízott 6 esztendő Papp Ida lelevegőmezek kötéllal nevelte inkább, mint szeretettel, becsülettel. Máius hóban pedig annyira elverte, hogy 8 napon túl gyógyultak sérülései. Ezért a törvénszék Hoffmann József táblabíró elnökelete alatt Gáthy Bálint kir. ügyész hatóság vádbeszéde alapján büntöské mondta ki az elvetemült tápszüllöt s könnvű testisértés miatt 14 napi fogházra ítélte. Nem ártana, ha a menhely igazgatósága ez esetből okulva, nagyobb gondot fordítana a tápszüllök megválogatására körül.

Debreczeni butorkészítő asztalosok áruzsarnok szövetségének
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
II 968 : TELEFON: 968 II
HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálószobák, ebédlők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem teveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szőrmény szőnyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállítási árban bocsátja forgalomba.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	795.-
Osztályi hitel	608.-
4 százalékos koronajáradék	84 95
Államvasút	688.-
Jelzálogbank	419.-
R. mamurányi	728.50
Magótárjani	717.-
Közuti vasút	662.-

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 %, Berlin 4 1/2 %, London 4 11/16 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Szava E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
B. sz. októberre	11 11
áprillisa	11 11
B. sz. októberre	10 44
Z. sz. októberre	10 54
Tengeri 1913. év júli	11 91
augusztusra	11 80
Tengeri szept.	
Tengeri májusra	8 01

Készára nyugodt.

MEGHIVÓ.

Neumann Nándor vegyészeti-gyár
részvénytársaság

1912. évi november 17-én d. e. 10 és fél órakor Hatvan-u. 8. szám alatt levő saját irodahelyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket ez-
uton hívja meg **az igazgatóság.**

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1912-ik évi üzleti eredményről, zárszámadás és mérleg megállapítása, ezzel kapcsolatban határozathozatal a társaság további fennállásáról.
2. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
3. Igazgatóságnak indítványa a részvények névértékének leszállítása és az alapítke felemelése iránt.
4. Alapszabályok esetleges módosítása.
5. Több részvényes indítványa folytán határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság üzleti működésének elbírálása tárgyában.
6. Felügyelő-bizottsági tagok választása.

JEGYZET. Alapsz. 13-ik §-a. Szavazati joggal csak az a részvényes bír, ki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt 5 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt a társaság pénztáránál (Hatvan-utca 8.) leteszi.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13

Eladó Szatmáron a Széchenyi-szálloda! Más vállalkozás miatt! Bármily elfogadható áron! Azonnal is átvehető!

Szatmár legforgalmasabb helyén, közel a vasúthoz, Árpád-utca 24. szám alatt. Teljesen ujonnan berendezett szálloda, étterem, sörház, pálinkamérés, külön bodega, 5 ujonnan berendezett vendégszoba. Van a vendéglős részére 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel, 2 konyha, személyzetnek lakás, kitűnő borospince. Öt éves bérleti szerződés, évi bér 4050 korona. Tulajdonos: Popovics Sándor ur.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válasz helyeget osatolni.

Levelezés

"Heverő kincs" jeligére levél van a kiadóhivatalban.

Állást kap

Gépirásban jártas, jóírású leány azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba »Ügyes« jeligére személyesen adandók be.

Különféle

VALODI prágai sonka, hideg felvágottak, ementáli és csemege sajtok naponta friss vágásban kaphatók **Deutsch Lajos** főüzletében **Piac-utca 38.** és a **fióküzletben Piac-utca 72.**

30 éve fennálló üzletemben legjobb férfi **kalapok**, kötött női, gyermek-**kabátok**, és **sapkák, keztyűk, lábszárvédők**, alsó **tricot** és **gallervédők** alkalmi árban **Schwarz M. L.-nél Piac-u. 52.**

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközölnön. Tisztelettel **Kaiser Salamon, Telefon 685.**

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. **Vászon, kanavász, szövetek** soha nem létezett olcsó árakban. **Kohn Hermann** utóda **Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.**

Ha szándékszik pénzt takarítani, úgy olvassa el e hirdetést. Gyermek czipők 20/25 tartós, téli bélés 2 kor. 40. Gyermek czipők 26/28 tartós, téli bélés 3 kor. Fiu és leány czipők 29/34 tartós, téli bélés 4 kor. Fiu csizma 4 kor. 40.-től feljebb. Fiu ruha 4 kor. 40.-től feljebb. A legtartósabb **férfi női** czipők nagy választékban. Kalapok, sapkák és férfi divat cikkek nagyon olcsón **Klein Izsó-nál, Csapó-u. 18.**

AZ OKTÓBERI MENETREND Debreczenből kiindulva bárhova 20 fillérért minden dohánvtözsdeben és lapunk kiadóhivatalában kapható.

Welsz Ferencz gépüzemre be rendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Egy teljesen jókarban levő ebédlőszék, kis Singer varrógép és egy vaságy eladó. **József kir. herceg-u. 21. szám** alatt.

Lakás

AZ OKTÓBERI MENETREND Debreczenből kiindulva bárhova 20 fillérért minden dohánvtözsdeben és lapunk kiadóhivatalában kapható.

Egy modern kényelmes utcai lakás elköltözés miatt 1200 koronáért kiadó november 1-re. **Cím a kiadóban.**

Lakás. Két szoba, előszoba irodának, vagy garson lakásnak, továbbá egy **raktárhelyiség** kiadó. 3 drb Lira légszeszlámpa eladó. **Hatvan-utca 13.**

A Reáliskola-u. 2. sz. ház egészben vagy részben minden órán és minden áron kiadó. **Értekezhetni** ugyanott.

Házak Telkek

Debreczenben a Boldogfalvai-kertben 5100 négyszögöl, házhelyeknek való belsőség, — a Pécze-utcai 7. számú ház eladó, vagy bérbeadó. **Értekezhetni a kiadóhivatalban.**

Vámospércsen 40 hold föld tanyával, 7 hold szőlő gyümölcsösrel eladó, vagy bérbeadó. **Értekezhetni a kiadóban.**

Hajduböszörményben 3 ház, udvar, a Vén-kertben 700 négyszögöl gyümölcsös fákkal beültetett házhelyeknek való föld előnyös feltételek mellett eladó, vagy bérbeadó. **Értekezhetni a kiadóhivatalban.**

Értesítés

- 1 Barchet blouz K 1'50-től
- 1 Delain „ K 2'50-től
- 1 Gyapjuszövet „ K 3' -től
- 1 Csipke „ K 3 40-től
- 1 Flanell pongyola K 5'—től
- 1 Gyapju plaid K 3 30-tól
- Gyermekruhák K 1'50-től

Csipke, Selyem, Gáz, Marquiset, Bársány és Posztó Blouzkülönlegességek!

Bársány, Szövet és Barchet gyermekruhák óriási választékban!

Uri, női divat fehérneműk és harisnyák. Nehéz selyem férfi nyakkendők —70 fill. től. 1 pár szarvasbőr keztyű 1'96 fill.

Leánykabátokban nagy választék!

Reichmann-nál.

Royal szállodával szemben. **Piac-utca 85. szám.**

RUHA- és KELMEFESTÉS

KOZHIRRÉ TESSZÜK,

hogy külföldi mosómestert szerződtettünk, miáltal módunkban van nagybecsű megbízóinknak olyan gallért, kézelőt és fehérneműt szállítani, mely bármely bel- vagy külföldi tisztítást úgy szépségben, mint tartósságban messze tulszárnyal.

HRABÉCZY ELSŐ DEBRECZENI GOZMOSÓ VEGETISZTÍTÓ ÉS RUHAFESTO R. T.

Ár és főüzlet **SZECHENYI-UTCA 42. SZ.** Telefon 323. **Fióküzletek: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan u. 11. Telefon 578. Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám.** **Felvételi telep: Glück Ede uridivat áruhaza. Telefon 602.**

! FERTŐTLENITETT ÁGYTOLLTISZTÍTÁS !

Vigyázz! Rékre festett kirakat. Vigyázz!

40 láda árut olcsón vettem s most olcsón adom.

1 mtr szép blouzelme 26 fillér. 1 mtr igen szép és jó kreton 28 fillér. 1 mtr jó minőségű barchet 29 fillér. **1 vég 23 mtr 8811. sz. alatt védett lilium madopolán chiffon 10'50 K.** 1 mtr valenzi csipke ismét 2 fillér. 1 mtr 120 cm. széles blouz- és pongyolakelme (kasán) most 1'20 K. 1 mtr 140 cm. széles kosztümkelme, kiváló jó minőség 1'02 K. 1 mtr 120 cm. széles alj és kosztümposztók, új modern kivitel 72 fillér. Sima bársony, minden szín 1'20 K. 1 mtr jó ing- és blouz-zephir 32 fillér. Schaal kendők, kötények, trico-árak, diszek, szallagok, **selymek**, harisnyák, téli kendők, **szőnyegek**, ágygarnitúrák, fehérneműk, mindezek, mind olcsón lesznek eladva.

A vétel nem kötelező, — tessék megtekinteni.

Ifj. Molnár Lukács

Rossuth- és Batthyány-utca sarok, a színházzal szemben.

KONTSEK GÉZA
Nizzai virágcsarnoka

készíti a legremekebb élővirág- és művirág-sirkoszorukat nemcsak a legelőkelőbb izlésben, hanem a legolcsóbban is

BUTOR!
Telephon 377. és 484. sz.
Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menasszonyi kelengyék óriási választékban.
Varga József
Debreczen, Piac-utca 44. szám

Szőnyegporolási!

Vegytisztítás!

valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

Kiadó üzlethelyiség.

CSAPÓ-UTCZA 18. SZAM ALATT
nagy üzlethelyiség november 1-re kiadó.
Felvilágosítást ad dr. Elek Dezső ügyvéd.

Legolcsóbb, legszebb és legjobb

**férfiöltönyökl
és télikabátokl.**

Grünfeld Adolf és Társa

férfi- és fiuruha-áruházában kaphatók

**Debreczen,
Kistemplom mellett.**

Megbecsülhetetlen

és megfizethetetlen gyógyszerül szolgál **rheuma, köszvény, húlé** okozta **hasogatódás, nyilallás** és **szuródásoknál** a kiváló hatásu

Csillag növényesz.

Hírét és közkedveltségét különösen annak köszönheti, hogy fent nevezett bajoknál kitűnő hatása van és már rövid idei használat után javulás és gyógyulás áll be.

Ára 70 fillér.
Gyomorgyengeség, szélgyörcs, lefagyás, köhögés, mellszorulás és több naponként előforduló bajnál
kipróbált hatása van a ::

„Stella” növény essentia fluid“-nak
1 üveg ára 40 fillér.

Mindkét kitűnő gyógyhatásu szer több évi tapasztalás és kipróbálás után került forgalomba. Kiváló hatásuk rendkívül kedvelté és ismertté tette ugyanarra, hogy a legelterjedtebb házi szereknek tekinthetők.

Kapható a készítő **REICHARD SÁNDOR Csillag gyógyszer-tárában** Debreczen, Arpád-tér.

Donogán és Somossy
Debreczen, Kistemplombazár.

Megérkeztek az őszi idény ujdonságai:

Női ruhakelmék, selymek, bársonyok, francia flanellek, mosó velezek.

!! Óriási választékban !!

Friedmann Sámuel
bádogos és vízvezeték-szerelő

:: műhelyét áthelyezte ::

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Kiadó üzlethelyiség.

DEGENFELD-TÉR 8. SZ. ALATT
sarok üzlethelyiség november 1-re kiadó.
Felvilágosítást ad dr. Elek Dezső ügyvéd.

„Kossuth Lajos” gyógyszer-tár és vegyészeti laboratórium

DEBRECZEN, PIAC-U. 30. KORZÓ.

Csak Dr. Szelényi Liliom tejterméje a legjobb arc- és ké. finomító. Vegye meg!
Droguista árucikkek droguista árban, legnagyobb raktár francia, angol, amerikai illatszerekben és kosmetikai cikkekben.
Telefon 5-95.

Dr. Szelényi Arpád, gyógyszerész.

Telefonszám 632. Alapítottatt 1893-ban. Telefonszám 632

Halmágyi Sámuel

fő- és fióküzletébe, Debreczen, Piac-utca

megérkeztek

óriási választékban Sealplüsch felöltők, bársonykabátok, újl és városi bundák, raglanok, intézeti leányselejtők.

Külön nagy szőrmekiállítás!!

Persziáner, Sealskin és Caracul kabátok, mindennemű szőrméből karmantyuk és beab, gyermekgarnitúrák, menyasszonyi kabátok dus választékban.
Costümök, leányruhák, blousok és ponyolákban legszebb különlegességek.

Olcsó árak! Angol costüm 30 korona. Előzékeny kiszolgálás.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegyli-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Most érkezett! Alkalmi vétel!

BLUMENSTEIN VILMOS ÜZLETÉBEN

Piac-utca 14., Bika-szállodával szemben.

1 drb Barchet blous	most csak	2 K 50 fill.
1 » Női posztó blous	»	3 » — »
1 » Tüll, vagy selyem blous	»	8 » — »
1 » Fehér szoknya és nadrág csipkedisszel »	»	5 » — »
1 » Női himzett vászon ing	»	2 » — »
1 » Ajouros kávékészlet	»	5 » — »
1 » Damaszt asztalkendő	»	1 » 10 »
3 » Nyakkendő	»	1 » 30 »
3 pár férfiharisnya, téli	»	— » 90 »
1 mtr doublé mosóflanel	»	— » 90 »
130 cm. angol kelme métere	»	1 » 30 »

Óriási választék fekete és színes bársonyokban. Legújabb angol és doublé kelmék. Férfi és női fehérneműk. Asztal- és kész himzett ágynemű, stb. **Szigoruan szabott ár.** — Tisztelettel **Blumenstein Vilmos.**